

Ordforklaringer

Dopamin: Signalstoff som produseres naturlig i kroppen. I hjernen fungerer dopamin som neurotransmitter og aktiverer dopaminreseptorer. Dopamin er også et nevrohormon som frigjøres fra hypothalamus.

Se oversikt over doktoravhandlinger i seksjonen Oss imellom på side 3229

www.tidsskriftet.no/doktoravhandlinger

Ny kunnskap om Parkinsons sykdom

Tidlig debut av Parkinsons sykdom gir langsom sykdomsutvikling, pasienter med vedvarende skjelvninger blir ikke demente, og røyking bremser ikke sykdomsutviklingen.

Dette viser Guido Alves i sin avhandling *Clinical disease progression in Parkinson's disease*. Han har fulgt 233 pasienter over en periode på åtte år og studert utviklingen av symptomer.

Sykdommen rammer sentralnervesystemet, og skyldes mangel på dopamin. Den gir skjelvninger, treghet, stivhet og endret kroppsholdning hos pasientene,

Guido Alves. Foto Finn Stokke, Stavanger universitetssjukehus

og mange pasienter lider av utmattelse, apati, depresjoner og demens. Årsaken er ukjent, og sykdommen kan ikke kureres.

– Både livsstilsfaktorer og genetiske faktorer er undersøkt. Man har lurt på om røyking kan bremse sykdomsprosessen i hjernen siden det er færre røykere blant personer med Parkinsons sykdom enn blant tilsvarende friske. Vi fant ingen forskjell i sykdomsutvikling hos røykere og ikke-røykere i vår pasientgruppe, sier Alves.

50% av pasientene som utviklet gang- og balanseproblemer ble demente innen fire år, men pasienter med vedvarende skjelvninger ble ikke demente. Alderen ved sykdomsdebut har stor betydning for utviklingen av motoriske symptomer.

– Vi ser at sykdommen utvikler seg langsommere desto tidligere den oppstår. Dette kan tyde på at arvelige faktorer bidrar positivt hos dem som får sykdommen i ung alder, avslutter han.

Arbeidet er utført ved Stavanger universitetssjukehus. Alves disputerte for Ph.D.-graden 6.10. 2006.

Anne Forus
anneforu@online.no
Tidsskriftet

Klare anbefalinger ved korsbåndsskader

Å sy sammen et avrevet korsbånd er ikke en god løsning. Ei heller å erstatte det med et syntetisk korsbånd.

Det mener overlege Jon Olav Drogset ved St. Olavs Hospital. Han disputerte for doktorgraden i medisin 13.10. 2006 med avhandlingen *Resultater etter kirurgisk behandling av fremre korsbåndsskader*. I fem studier har han sett på resultatene etter ulike operasjoner for fremre korsbåndsskader, og han er ikke i tvil om hvilken metode han vil anbefale.

– Særlig på lang sikt blir resultatene dårligere dersom man bare syr sammen igjen det avrevne korsbåndet. En langt bedre løsning er å sette inn et helt nytt korsbånd. Men dette bør være en biologisk reservedel fra pasienten, ikke et syntetisk korsbånd, sier han.

Som biologisk reservedel brukes gjerne en sene fra kneet. Denne festes til lårbein og leggbein med enten metallskruer eller biologisk oppløsbare skruer.

– Pasientene, som ofte er unge kvinner, foretrekker gjerne de oppløsbare skruene. Disse forsvinner i kroppen og kan være en fordel ved en eventuell reoperasjon, sier Drogset.

Metallskruer gjør det dessuten vanskelig å gjøre MR-undersøkelse i ettertid. Samtidig viser det seg at oppløsbare skruer gir hyppigere betennelser, hvilesmerter og smerter under fysisk aktivitet. Pasientene med slike skruer har også et lavere aktivitetsnivå etter operasjonen.

– Vi tviler på om fordelene ved de oppløsbare skruene oppveier ulempene, men det er vanskelig å konkludere noe bastant, sier Drogset.

Eline Feiring
eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Tips oss gjerne om doktoravhandlinger på tidsskriftet@legeforeningen.no